

LUMINA CREDINȚEI

Revistă de spiritualitate și gândire ortodoxă,
numărul 3, noiembrie 2006

“Eu sunt Lumina lumii;
cel ce Îmi urmează Mie
nu va umbla în întuneric,
ci va avea lumina vieții.”
(Ioan 8, 12)

Tipărită cu binecuvântarea
I.P.S. Daniel
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Colegiul Național “Emil Racoviță”, Iași

Cuprins

Editorial

† Înviere fără cruce? p. 3

Spiritualitate ortodoxă

† Am și eu o cruce? p. 4

† Unde e granița dintre trup și suflet? p. 8

† Nu este nimeni fără talant p. 10

Sfințenie și canonizare

† Sfântul Ierarh Nectarie Taumaturgul p. 12

Mic pateric

† Pilde spre desăvârșire p. 14

Interviu

† Purtarea Sfintei Cruci .. p. 16

Documentar

† Cimitirul săracilor p. 20

† S-au risipit făcătorii de basme p. 23

Minuni

† Suferința - minunea mea p. 26

Portret creștin

† Noul mucenic întru Hristos Evghenie Ostașul p. 28

Istoria creștinismului

† Persecuțiile împotriva creștinilor p. 30

Știință și credință

† Ortodoxia și eroarea evoluționistă p. 34

† Știință fără Dumnezeu? p. 38

Căutări spirituale

† Tu, Care n-ai vină, iartă-mă! p. 40

Recenzie

† Filocalia p. 42

Redactori

Gabriela Ciobanu

Simona Cîrdei

Marcela Grădinaru

Veronica Grădinaru

Oxana-Mădălina Grosu

Remus Ifrim

Anca Manole

Elena Mădălina Morariu

Oana-Maria Nedelcu

Alexandra Tăbăcaru

Irina Toma

Layout & DTP

Eduard-Mihai Bentea

Coordonator

Prof. Paula Ilaș

Înviere fără cruce?

Te invit, cititorule, la un răgaz de sinceritate! Când te-ai privit ultima dată? În oglinda sufletului, vreau să spun. Ți-a plăcut ce-ai văzut? Poate da, poate nu! Aș dori să mă adresez, în primul rând ție, celui care ai răspuns afirmativ. Bănuiesc că acolo, în casa sufletului tău, e pace, armonie, căci nemulțumirile legate de propria persoană și-au găsit rezolvarea. Cel puțin așa ar trebui! Cum privești, de exemplu, suferința? Oricât de multe soluții ni se sugerează de către „înțelepții” acestei lumi sau dacă ai găsi un antidot în plăcerile exterioare, totuși ea este prezentă în viața fiecăruia dintre noi. „Omule recent”, după cum s-ar exprima H.-R. Patapievici, ai găsit sensul crucii pe care o avem de dus în această viață? Poate exista Înviere fără cruce? Cu siguranță, nu, pentru că Mântuitorul Însuși a purtat-o până la capăt. Pentru mulți, astăzi, crucea este prilej de

tulburare și de aceea fug de ea, crezând că astfel își pot face viața mai ușoară. În realitate, nu fac decât să-i sporească greutatea.

Paradoxal, un creștin nemulțumit de starea lui sufletească, are certitudinea că înainte de a-i trimite crucea vieții, Dumnezeu a examinat-o cu rațiunea Sa dumnezeiască, a verificat-o cu dreptatea Sa neajunsă, a încălzit-o în inima Sa cea plină de iubire, a cântărit-o în mâinile Sale pline de afecțiune, ca nu cumva să fie mai grea decât ar putea el, creștinul, să ducă. Și după ce a măsurat curajul lui, a binecuvântat-o și i-a pus-o pe umeri! Astfel, poate urca de pe Golgota spre Înviere! Concluzia? Haideți să ne purtăm cu bucurie crucea vieții și, paradoxal, să-I mulțumim lui Hristos pentru ea, căci e șansa noastră de mântuire!

Doamne ajută!

prof. Paula Ilaș

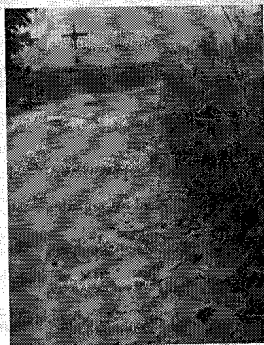
Am și eu o cruce?

Cuvânt de origine latinească, desemnând conform dicționarului un însemn religios, crucea se regăsește în semnificațiile sale primare ca instrument al umilinței, al pedepsei de multe ori nejustificate, pentru robi, și pentru cei lipsiți de drepturi cetățenești sau care au decăzut din acestea.

Dar cum ajunge crucea la însemnătatea pe care o deține astăzi printre creștini și cum ajunge un obiect „justițiar” la rangul sfințeniei?

Să ne oprim însă o clipă asupra imaginii omului. Fie că îl considerăm “res cogitans” după Descartes, fie că îl vedem ca pe o trestie gânditoare așa cum îl privea Pascal, fie că definim omul ca “homo religiosus”, de fiecare dată recunoaștem extraordinara complexitate ce se relevă atât din punct de vedere biologic (unde mai mult decât relevantă este perfecțiunea sistemelor și

ordinea perfectă mergând până la structura ADN), cât și din punct de vedere mental și mai ales spiritual. Această făptură capabilă de emoții, sentimente, stări, reacții atât de complexe și întruchipând coroana creației, nu putea fi decât rodul lui Dumnezeu. Astfel, regăsim sursa existenței noastre în scrierile sfinte de unde aflăm că Dumnezeu ne-a creat dintr-o mare iubire adeseori contestată ceea ce este de așteptat, întrucât rațiunea lui Dumnezeu și legile Sale nu pot fi înțelese cu resursele limitative ale ființei create.

Nu întâmplător a ales Dumnezeu calea jertfei prin răstignire pe cruce. Într-o lume de care oamenii erau din ce în ce mai atașați, Însuși Dumnezeu arată acestora cât de efemeră este existența și lumea la care țin atât de mult. Se face rob, se lasă prins, știind bine în fiecare moment ce urmează să se întâmple. Însă nu pierde niciodată nădejdea: „Facă-se voia Ta”. Căci vedem că Hristos spune că „nu caut voia Mea ci voia Tatălui Meu Care este în ceruri”. Prin moartea Sa pe cruce, urmată de Înviere, Hristos întruchipează pe Mântuitorul lumii. Astfel crucea este ridicată la rangul sfințeniei, căci prin ea, Mântuitorul a făcut posibilă desăvârșirea. Raiul este deschis, iar cei drepti își găsesc răsplata. Crucea Sfântă devine astfel o scară de la pământ către cer. Am în fața ochilor exemplul

tălharului de pe cruce, care coborât fiind în fărâdelegi, prin înălțarea pe cruce, urmată însă de mărturisire, dobândește într-o clipă Împărăția Cerească. De fapt, ne arată Mântuitorul prin scrierile biblice care ne aduc la cunoștință faptele Sale, cât de infime sunt darurile lumii pe lângă cele ale Împărăției. Altfel spus, prin mijloacele pe care ni le pune Dumnezeu la dispoziție fiecăruia, în funcție de resursele noastre spirituale, fizice și mentale, avem posibilitatea să îi răspundem lui Dumnezeu cu iubire, să-I mulțumim pentru că ne-a dat suflare de viață, și să-L rugăm să ne ridice sufletul din existența materială cât mai curând, pentru a ajunge să gustăm din roadele Raiului care au fost pregătite pentru noi de la întemeierea lumii. Altfel spus... sa redevenim OAMENI.

Mântuitorul arată că pentru depășirea slăbiciunilor avem nevoie de voință. Iar dacă „dai voință, iei putere”. De aceea această evoluție nu este absurdă. Nu trebuie să fim virtuoși pentru că așa vrea Dumnezeu să ne arate cât de mare este puterea Sa și că face ce dorește cu „jucăriile lui”, ci, pentru că perfecțiunea spre care tindem inevitabil este posibilă doar pe calea viruților.

Iată ce înseamnă purtarea crucii. În aceasta se include bineînțeles și înfruntarea greutăților existenței cotidiene. Se spune în popor că „ce nu te omoară te face mai puternic”. De altfel, Dumnezeu nu dă omului mai mult decât poate duce, însă este importantă voința personală, pentru că cel ce nu luptă este învins, deci prizonier. Prizonier fie propriei slăbiciuni care duce de multe ori la deja binecunoscuta „înecare a amarului” în diverse vicii, fie la pierderea controlului asupra propriei existențe. Un astfel de om este vulnerabil, ușor de lovit și nu este stăpân pe factorul decizional. Alege la voia

întâmplării și de multe ori pierde respectul de sine. Pentru că suntem atât de diferiți, fiecare om are crucea sa. Unii poartă cruci de aur, dar îi înțeleg semnificația dincolo de prețiozitatea metalului, pe când cel ce are o cruce de lemn scorojit, primind-o, ar fi vândut aurul poate pentru cele necesare traiului, pierzând astfel sensul crucii.

În sens propriu, purtarea Sfintei Cruci din convingeri religioase reprezintă o mărturisire a credinței, a credinței în Mântuitorul Iisus Hristos, iar cinstirea acesteia reprezintă de fapt cinstirea pe care o aducem jertfei ce s-a săvârșit. Însă aceasta nu are valoare pentru cel ce o privește ca obiect decorativ, ignorând de fapt semnificația jertfei Mântuitorului. Prin purtarea crucii reînviem cu fiecare clipă eliberarea din legăturile iadului, moment în care diavolul s-a dovedit neputincios. Astfel, dacă avem în permanență protecția Sfintei Cruci, deci pe Mântuitorul Înviat, nici un rău nu ne poate atinge. Purtătorii de cruce sunt

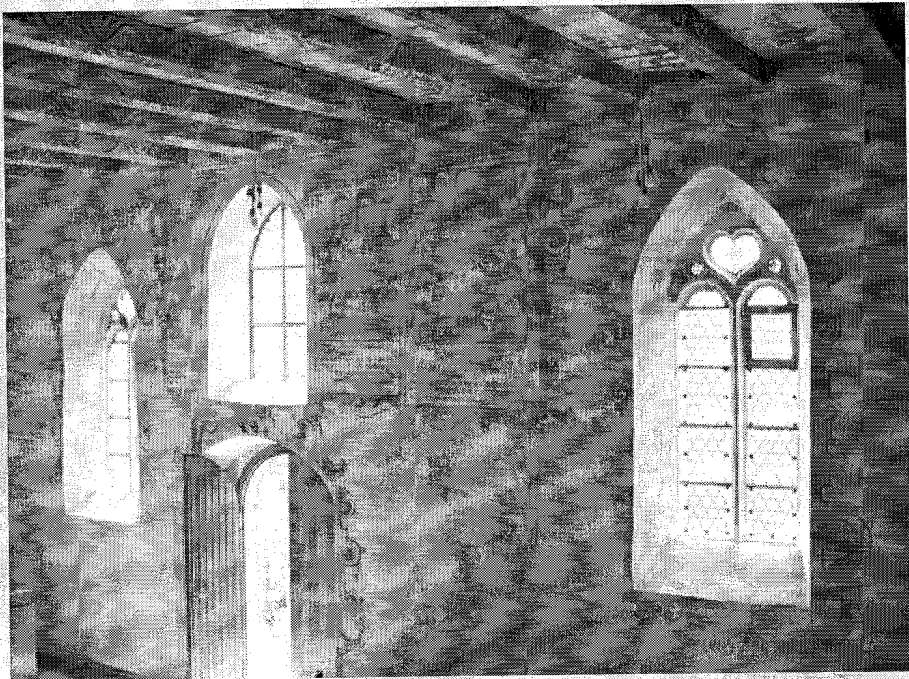

învingători. Să ne gândim la exemplul împăratului Constantin cel Mare.

Te invit astfel, să privești în tine... să stai la un ceai cu sufletul tău ca și când l-ai cunoaște pentru prima dată. Lasă-l să îți povestească toate suferințele lui, nu-l mai supune la tăcere și nu încerca să vorbești pentru el. Iar dacă îți spune că nu-i este bine... că îi este greu... dacă îți va spune că suferă mult din

cauza ta... pentru că ești slab... pentru că faci rău... iar tu te vezi neputincios... n-ai cum să îl ajuți... privește spre cer... și cere sincer. Spune cred și vei primi puterea....

Alexandra Tăbăcaru, XII E

Unde e granița dintre trup și suflet?

Dacă societatea noastră are probleme, atunci cea mai mare este aceea că întotdeauna ne lovim de idei abrupte, de fragmente de concepții și de o anumită doză de reticență și încăpățănare cu tot dinadinsul.

Știință și religie... Religie și știință... Două domenii care, ne place sau nu ne place să acceptăm, se întrepătrund și se interrelaționează în multe puncte, cum ar fi de exemplu legătura dintre bolile trupești și cele sufletești.

Unii spun că tot ce ține de religie e fabulos, e scris de oameni care au crezut în existența a ceva și au încercat să-i facă și pe ceilalți să creadă. Ar trebui să reflecteze la întrebarea: "de ce nu?" și să se gândească că și Luna își arată numai o față spre Pământ. Totuși, dacă ar fi așa cum cred ei, de ce încălcarea poruncilor duce la vieți mutilate (sterilitate, divorțuri, boli venerice, avorturi și încă multe altele)? Chiar dacă ne place

să negăm sau pur și simplu, să nu ne pese, există o legătură mai mult decât evidentă între suflet și trup, între păcat și suferințele omului.

Să luăm de exemplu, așa cum ne propune și doctorul Dimitri Avdeev, cazul unei persoane ce se uită zile și nopți în șir la televizor, spunând că așa se odihnește. Când vorbim de televizor, vorbim în mod iminent de conținutul programelor TV. În plan trupesc, acea persoană va suferi din cauza iradierilor produse de cinescop, șederea prelungită va produce stază sanguină în organele pelviene, va duce la disfuncții intestinale, voința va slăbi, capacitatea de analiză va scădea. Toate acestea duc mai departe la probleme pe plan spiritual: diverse tulburări nevrozoidale, iritabilitate, somn agitat.

Bolile trupești au la bază frământări și neliniști sufletești puternice: tot ceea ce este rău

înăuntru se revarsă sau se reflectă în afară. Așa cum o numește doctorul Dimitri Avdeev, boala este "strigătul sufletului". Exemple se pot da multe: copii cu probleme în familie care se îmbolnăvesc pe fond nervos

(de exemplu de astm bronșic), copii care suferă de nevroze (instabilitate și hipersensibilitate emoțională, comportament plângăcios, capricios, iritabilitate etc.). Din ce în ce mai mulți medici, atunci când caută cauza unei boli, nu se întorc numai către partea științifică, ci merg mai

adânc, sapă spre rădăcinile adevărate, încearcă să vadă și cealaltă parte a problemei. Ideea că știința le poate explica pe toate e oarecum delirantă, te ia și te învârtă în diferite poziții, dar în același cerc.

"În lumea contemporană, omul este asemenea unei insulite pierdute în mijlocul valurilor gigantice." (K.V. Zorin) Mult adevăr... și nu pentru că alții ar cauza acest lucru, ci pentru că noi înșine creăm în jurul nostru ziduri groase bazate pe indiferență, insensibilitate și egoism. Trăim într-o lume în care ceea ce am creat ține să se întoarcă împotriva noastră. Psihologi și psihoterapeuți constată cu îngrijorare intensificarea sentimentului de pustiire interioară, a depresiei, a fricii (fobiile), a reacțiilor isterice și maniacale.

Și atunci... unde e granița dintre trup și suflet? Personal aș reformula: există o graniță între trup și suflet? ; putem vorbi de o delimitare între acestea două?

Oxana-Mădălina Grosu, XI D

Nu este nimeni fără talant

Când acultă pilda talanților, unii creștini cred că nu-i privește pe ei, poate pentru că sunt neînvățați, săraci, fără vreun dar deosebit. Aceasta este o mare înșelăciune diavolească, este o mare greșală. Știm că Dumnezeu iubește pe toți oamenii deopotrivă. El a întărit toate poruncile Sale pe temelia dragostei și de dânsa a legat toate faptele bune și mântuirea, poruncind tuturor să împlinească poruncile dragostei. Dacă El ar fi dat numai unora talant, adică mijloc prin care să împlinească lucrarea dragostei, iar altora nu le-ar fi dat, atunci ar însemna că Dumnezeu nu vrea mântuirea tuturor oamenilor. Or, un asemenea gând din partea noastră ar fi cea mai mare nesocotință. Dumnezeu, fiind drept și iubitor de oameni, voiește ca toți oamenii să se mântuiască, așadar nu lasă pe nici un om fără talant. Un exemplu în acest sens este dat de Sfânta

Scriptură. O femeie văduvă, săracă și neînvățată, care nu avea altceva decât numai doi bănuți, a înmulțit talantul ei, mai mult decât cei bogați, când i-a pus în cutia milelor din biserică, după cum Însuși Mântuitorul a zis: "Adevărat grăiesc vouă că această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toți ceilalți. Pentru că toți au aruncat din prisosul lor, pe când ea, din sărăcia ei, a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toți ceilalți. Pentru că toți au aruncat din preaplinul lor, pe când din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată avuția sa". (Marcu 12,43-44)

Așadar, dacă ai bunăvoința să arăți drumul unui călător, ai talant. Dacă ai prilej să adăpi pe cel însetat cu un pahar de apă rece, ai talant, iar de-l vei adăpa, înmulțești talantul tău. Dacă vezi un om în primejdie, sau bolnav, sau altfel pătîmind și poți să te rogi lui Dumnezeu pentru el, ai talant; iar dacă vei înălța

măinile tale la cer pentru mântuirea lui, înmulțești talantul tău. Acum, care dintre oameni nu are măcar unul dintre acești talanți, din aceste mijloace de a face bine? Cine este cel care nu poate să facă bine aproapelui său, cu un sfat bun, cu un cuvânt de mângâiere, cu o rugăciune? Toate aceste fapte nu rămân fără răsplată, pentru că sunt ca o înmulțire a talantului. Fiecare om are talantul său. În iconomia Sa,

Dumnezeu dă unuia mai mult, altuia mai puțin, după potrivirea puterii omului de înmulțire. El încredințează fiecăruia talantul nu ca să-l ascundă și să ia osânda, ci ca să-l înmulțească și să ia mântuire. Fericiți sunt acei

oameni care înmulțesc talantul, fie sufletește, învățând pe cei neînvățați, îndrumând pe cei rătăciți, întărind pe cei credincioși, izbăvind sufletele din moarte, fie trupește, slujind celor din nevoi, miluind săracii, primind pe cei străini, cercetând pe cei bolnavi, apărând pe cei nedreți, sprijinind pe sărmani și pe văduve, făcând bine tuturor.

Să urmăm și noi în toată viața noastră pilda Sfinților, ca să ne învrednicim și noi de lauda și chemarea Domnului, la vremea judecății sale: "Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost pusă, peste multe te voi pune; intră în bucuria Domnului tău!"

Doamne ajută !

**Oana-Maria Nedelcu,
studentă UMF Iași**

Sfântul Ierarh Nectarie Taumaturgul

“Biserica Ortodoxă este o Biserică a sfințelor moaște. Sfintele moaște oferă mireasmă, oferă vindecare de boli, binecuvântează orice loc și orice țară. În felul acesta dispar granițele care ne despart, iar noi ne unim cu toții în numele Domnului nostru Iisus Hristos.” (IPS Efrem, Mitropolit de Ydra, Spetses și Eghina).

Sfântul Nectarie Taumaturgul este unul dintre cei mai iubiți și mai căutați sfinți din Grecia de astăzi. S-a născut la 1 octombrie 1846 în orașelul Silivria, pe țărmul Mării Marmara, fiind copil sărac într-o familie cu mulți copii. Fusese al cincilea din șase frați, fiu al unor oameni simpli (Demos și Maria Kefalos), dar cu frica lui Dumnezeu. Încă din fragedă copilărie, Anastasie (după numele primit de la Botez) se dovedește un copil inteligent, foarte atras de Biserică și sfintele slujbe. El obișnuia să repete

“Învăța-voi pe cei fără de lege căile tale” arătându-se chemarea de a fi învățător al Bisericii.

La vârsta de 20 de ani, Sf. Nectarie se retrage în insula Hios, ca învățător. În 1873 este primit ca frate la Mănăstirea “Nea Moni” fiind hirotont diacon în 1877, cu numele de Nectarie. Sprijinit de Ioan Heremis își obține, în 1881, diploma de bacalaureat după care, în 1866, cu binecuvântarea Patriarhului Sofronie al Alexandriei devine licențiat al Facultății de Teologie din Atena. La 23 martie 1886 este hirotont preot, în Catedrala Sfântului Sava, iar în august este ridicat la treapta de arhimandrit. În 1889, Părintele Nectarie este hirotont episcop având funcția de consilier patriarhal și slujitor al bisericii Sf. Nicolae din Cairo, Egipt. Defăimat de oameni invidioși, Sf. Nectarie este silit să se întoarcă în Grecia, lăsând în urmă credincioși îndurerăți. În 1893 I se încredințează

SFINȚENIE ȘI CANONIZARE

conducerea Seminarului Teologic Rizareios unde va schimba concepția profesorilor despre modul în care trebuie educați elevii teologi. El îi învață pe toți să își raporteze faptele și inițiativele la Mântuitorul Hristos. Puterea exemplului personal, blândețea și viața lui sfântă au dus la schimbarea inimilor, elevi și profesori deopotrivă.

Pensionat în 1908, Sf. Nectarie se retrage în insula Eghina, urmându-și fiicele duhovnicești care încă din 1904 primiseră binecuvântarea duhovnicului de a reînființa aici o mănăstire cu hramul Sfintei Treimi. În data de 8 noiembrie 1920, Sf. Nectarie trece la cele veșnice fiind plâns de o mulțime mare de călugări și credincioși. Cuviosul este canonizat de către Patriarhul Ecumenic de la Constantinopol în 20 aprilie 1961.

O primă minune este săvârșită de Cuviosul Nectarie încă de la vârsta de 14 ani, în timp ce călătorea cu vaporul spre Constantinopol. Prinși de o furtună grozavă pe mare, micul Anastasie reușește să potolească

valurile învolburate aruncând în apă crucea "cu lemn sfânt" primită de la bunica sa. La rugăciunile sale, oameni demonizați au fost eliberați de duhurile rele și chiar o femeie bolnavă s-a vindecat atingându-se de hainele Preasfântului Episcop. După moartea sa vindecările au continuat: oameni paralizați au fost tămăduiți, unii s-au vindecat de cancer, creștini care de mulți ani nu aveau copii, au dobândit.

Anul acesta, cu ocazia hramului Catedralei Mitropolitane din Iași, a fost adusă mâna dreaptă a Sf. Nectarie. Sfintele moaște au fost așezate spre închinare lângă racla Sfintei Cuvioase Parascheva după care, cu binecuvântarea IPS Efrem, un fragment din moaște a rămas în cadrul parohiei din cartierul Alexandru cel Bun.

Simona Cîrdei, XI D

Pilde spre desăvârșire

† Avva Veniamin, înainte să moară, a zis fraților săi: "Faceți acestea și vă puteți mântui: întotdeauna bucurați-vă, neîncetat vă rugați, pentru toate mulțumiți!"

† Un tânăr dornic de viața mănăstirească întrebă pe un bătrân: "Avva, acum ar trebui să renunț de tot la lume?" . "N-avea teamă, îi răspunse acesta, atunci când viața ta va fi cu adevărat creștină, lumea va fi aceea care va renunța imediat la tine!

† Au venit frații la avva, cerând cuvânt de folos și le-a răspuns lor bătrânul: "Să socotim pe aproapele nostru mai bun decât noi; să-i cerem sfat în loc să-i dăm, iar lipsurile lui să i le completăm cu dragostea noastră. Faceți aceasta și vă veți mântui!"

† Zis-a Amma Singlitichia: "Bine este a nu te mânia. De ce urăști pe omul care te-a mahnit?"

Nu el ți-a făcut nedreptate, ci diavolul! Urăște boala, nu pe cel bolnav!"

† Zis-a Avva Leontie: "Însuși Mântuitorul nostru a făcut ascultare față de Iosif și de Maica Sa... În acest chip a arătat cum trebuie să pășim pe calea mântuirii." Povestesc frații despre avva că era educat, înțelept și bun. Pe câți veneau la el pentru spovedanie, îi tămăduia și-i mângâia atâta, încât plecau bucuroși.

† Zis-a Avva Ilie: "Ce poate păcatul unde este pocăința și ce folosește dragostea unde este mândrie?" ...

† Marele Antonie spuse într-o zi: "Oamenii se împart în trei categorii: invidioșii, orgolioșii și ceilalți; dar aproape că nu i-am întâlnit pe ceilalți."

† I-au cerut frații cuvânt de folos

MIC PATERIC

lui Avva Xantie. Le-a răspuns lor bătrânul: "Tâlharul pe cruce era și cu un cuvânt s-a îndreptat. Iar Iuda cu Apostolii era împreună numărât și într-o noapte a pierdut toată osteneala, pogorându-se din cer în iad. Drept aceea, nimeni făcând bine să nu se fălească, fiindcă toți cei ce au nădăduit în sineși, au căzut!"

† Avva Teofil a fost întrebat de un frate de ce crede că la închisoare sunt mai mulți bărbați decât femei? Iar acesta a răspuns: "Pentru că, frate, la biserică sunt mai multe femei decât bărbați!"

† Zis-a Avva Cleopa: "Domnii mei, când ești la oraș, diavolul vine sub diferite chipuri: un prieten, o carte, o femeie, un dușman. Când ești în pustie, vine personal."

† Un sfânt pustnic, din Nitria, întrebat de un pelerin dacă e fericit, a răspuns că niciodată nu a avut de ce să se gândească la asta.

† Zis-a Avva Pimen: "Întâi fugi, al doilea fugi, al treilea fă-te sabie!"

† Zis-a un bătrân: "Pomii de pe văile nebătute de vânturi au rădăcini slabe."

† Întrebat despre trecerea la cele veșnice, Avva Damian a răspuns: "Ce mare dar este moartea! Și ce pedeapsă pentru om dacă n-ar muri. Pământul ar deveni temniță pentru el."

† Avva Dorotei îi zise fratelui: "Nu-ți osândi aproapele, căci tu îi cunoști păcatul, dar pocăința nu!"

† Văzând, zis-a avva: "Să vorbim despre păcatele preoților ca despre rănilor părinților noștri...!"

† Zis-a Avva Talasie: "Omule, ai fost creat liber și chemat spre libertate; nu te face dar robul patimilor!"

**Veronica Grădinariu,
studentă Biologie, Iași**

Purtarea Sfintei Cruci

Interviu cu pr. Dumitru Carp, paroh al bisericii "Pogorârea Sfântului Duh" din Bucium, Conf. Ion Goian, doctor în științe fizico-matematice la Universitatea de Stat din Rep. Moldova și dascăl Alexandru Olaru, de la aceeași parohie.

Preasfânta Cruce, lemnul cel de viață dătător, bucuria lumii, puterea credincioșilor, întărirea dreptilor, nădejdea păcătoșilor, fiecare creștin o vede și fiecare, sărutând-o cu credință și cu evlavie, ia har de la Dumnezeu și putere.

1. Care este înțelesul corect al Sfintei Cruci în viața creștinului ortodox?

Pr. Dumitru Carp: Crucea trebuie gândită din două perspective, atât ca obiect cât și ca asumare a unei responsabilități. Ca obiect, crucea este cea pe care a purtat-o Hristos în spate, este altarul Bisericii, altarul lui Hristos. Putem vorbi, de

asemenea, de crucea de pe biserică, de la mormânt sau cea purtată la piept. În mod abstract, Mântuitorul Hristos vorbește de o cruce purtată simbolic. Acest lucru presupune să-ți răstignești voia și să accepți să se facă voia lui Dumnezeu împotriva voinței tale, chiar dacă asta ți se pare uneori ilogic. E vorba de asumarea Crucii atunci când noi nu ne mai conducem după voia noastră.

2. În societatea actuală, mulți oameni au ajuns să folosească crucea ca pe un obiect pur estetic. Mai rău, alții o folosesc în practica vrăjitorească. Vă rog să trageți un semnal de alarmă în acest sens! Cum putem lupta acestor practici?

Pr. Dumitru Carp: Cei care folosesc crucea în vrăjitorie se lovesc pe ei înșiși. Chiar Sfântul Apostol Pavel zice: „Ușor îți este ție să dai cu piciorul în țepușă?”. Sunt oameni inconștienți pe care

Dumnezeu îi lasă în nebunia lor. Ferească Dumnezeu de ei! Din punct de vedere estetic, crucea este un obiect care nu trebuie purtat cu fală, dar nici să nu ne rușinăm de purtarea ei. Pentru a nu fi orbiți de idei oculte, mistice, oamenii trebuie să ceară de la Dumnezeu minte. Este o rugăciune în care se spune: „Dumnezeu dă minte și pricepere celui ce cere”. Dacă nu ceri, Dumnezeu te lasă în mintea ta proastă.

3. În Galateni 5,24 avem următorul citat: „Zisa Domnului: Oricine voiește să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea și să-Mi urmeze Mie”. Ce înseamnă luarea purtarea Sfintei Cruci în teologia ortodoxă?

Pr. Dumitru Carp: Purtarea Sfintei Cruci înseamnă ascultarea și multa sfătuire. Din păcate există părinți care vor să fie ascultați de părintele lor dar ei nu își ascultă părintele duhovnic; mai rău, există duhovnici care vor să fie ascultați de ucenicii lor, dar

ei nu își ascultă la rândul lor duhovnicul. Asumarea crucii începe de la spovedanie, când eu îngenunchez în fața Sfântului Altar și merg rugându-mă la Dumnezeu să-i dea duhovnicului înțelepciune. Duhovnicul, la rândul lui se roagă Domnului să-mi dea minte, credință și vreme de pocăință. Chiar dacă voința mea îmi spune să fiu personal, să mă impun, să urăsc, eu îmi tai voia, deoarece știu că asta înseamnă asumarea Crucii.

4. Care este scopul purtării de către om în viață al acestei cruci?

Pr. Dumitru Carp: Scopul purtării Crucii este mântuirea, izbăvirea din robia păcatului, deoarece dacă n-am fi păcătuit, am zbura, nu am avea povara păcatului. Așa cum am primit păcatul, așa trebuie să primim și purtarea Crucii.

5. Mulți oameni au de dus în viață crucea bolii. Cum ar trebui dusă corect această cruce?

Pr. Dumitru Carp: Crucea bolii trebuie dusă mulțumind lui Dumnezeu că ne cercetează.

Și la înmormântare zicem: „Să-l sărutăm pe cel răposat că acela s-a izbăvit.”

Conf. Ion Goian: Cred că toate bolile au o cauză trupească (fumat, alcool, stil de viață nesănătos), dar și sufletească. Pentru cei care cred într-adevăr, bolile sunt parcă mai departe. Ei au doar frică de Dumnezeu, nu se tem de boli. Cei necredincioși, însă, sunt mai ursuzi, pesimiști și parcă se îmbolnăvesc mai repede. Să vă spun prin ce am trecut eu și cum am simțit ajutorul lui Dumnezeu. Cu 8 ani în urmă eram foarte bolnav. Într-o zi, pe înserate, când aproape să adorm, am văzut o ființă foarte urâtă care venea spre mine. Am început să spun rugăciunea inimii de foarte multe ori și atunci am văzut o lumină plăcută în față care mă încălzea, iar ființa urâtă a dispărut. De atunci mi-e bine.

6. Au și tinerii de dus o cruce în viață? Care este aceasta și cum trebuie purtată?

Pr. Dumitru Carp: Purtarea Sfintei Cruci începe de la grădiniță, din clasa întâi, când

copilul ar vrea să mai doarmă, să se mai joace, dar trebuie să-și taie voia, mergând la școală, făcându-și temele etc. Nu întâmplător prima zi de școală e 15 septembrie, după 14 septembrie, Înălțarea Sfintei Cruci. Tot o tăiere a voii este și când tinerii, deși văd pe alții că înjură, că fumează, că-și fac piercing-uri, nu cad în aceste ispite.

Conf. Ion Goian: În mediul universitar științific în care lucrez, observ cu bucurie că atitudinea tinerilor față de Biserică este binevoitoare, dar numai o mică parte din ei merg regulat la slujbă. Cred că tinerii ar trebui să se deprindă din sânul familiei cu un stil de viață duhovnicesc. Astfel ar deveni mai responsabili și și-ar asuma crucea în viață.

7. Gând duhovnicesc pentru cititorii revistei:

Pr. Dumitru Carp: Să primim și să purtăm crucea cu bucurie, deoarece ne-o oferă Hristos. O poezie zice:

„Nu-ți alege singur crucea
Cum îți place și cum vrei

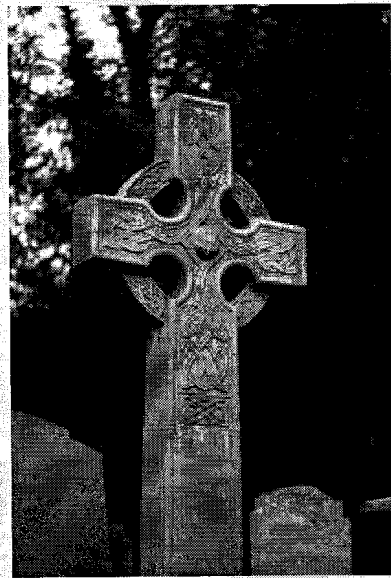
Ea e puntea ce ne duce
Până dincolo de Rai."

Conf. Ion Goian: Am avut un profesor de matematică ce îmi spunea: „Cel care crede în Dumnezeu este fericit.” Și ți-neți cont că avea 60 de ani și trăise într-un sistem comunist! Tinerii trebuie să creadă deoarece asta îi va deschide spre o viață frumoasă. Credința e totul pentru noi, muritorii de rând. Vă urez sănătate și o credință puternică în Dumnezeu!

8. Cum trebuie purtată crucea de către un creștin?

Dascăl Alexandru Olaru: Eu cred că oamenii trebuie să își asume conștient și responsabil crucea pe care o au de dus în viață, dar totodată trebuie să Îl roage pe Dumnezeu să îi ajute să ducă această cruce. Eu am avut un mare necaz în viață - mi-a murit fetița la 4 ani. Vă spun cu mâna pe inimă că dacă nu m-aș fi ținut de Biserică, nu aș fi reușit să-mi ușurez durerea.

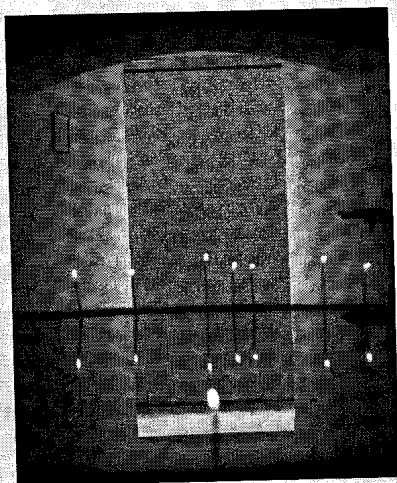
**Simona Cîrdei, XI D
Oana-Maria Nedelcu,
studentă UMF, Iași**

Cimitirul săracilor

Când am pornit la drum spre Sighet m-am pregătit parcă pentru un lung pelerinaj pe urmele unor martiri. Mai întâi am plecat capul nestăviliților munți care păzesc acest oraș al exilului și al penitenței. Mai apoi pășind pe străzile vechi am simțit o liniște incomodă, o tăcere plină de durere, o tăcere care nu lasă loc cuvintelor.

Nu știam decât vag ce se întâmplase înainte aici. Prima impresie nu a fost foarte

puternică, întrucât încăperea în care am pătruns arată ca orice alt muzeu - mai multe hărți ale României pe care erau indicate diferite închisori, lagăre sau alte "facilități" folosite de către fostul regim pentru "reeducare". Dar în momentul în care am intrat în curtea interioară, am descoperit un monument ce m-a cutremurat. Un culoar săpat în pământ, placat cu marmură neagră, în care erau scrijelite numele deținuților ce fuseseră în închisoarea de la Sighet. Parcă, atunci, am înțeles că, în spatele ferestrelor zăbrelete ce delimitau curtea interioară, au trăit oameni, ani întregi, pentru simplul motiv că aveau alte convingeri decât cele aprobate de putere. Un sentiment asemănător cu cel trăit într-o biserică ortodoxă m-a cuprins și, în liniște, am urmat culoarul străjuit aieva, parcă, de toți acei oameni.

Am ajuns într-un fel de buncăr circular în mijlocul căruia se afla un vas imens cu apă în care

ardeau lumânări. De sus, lumina soarelui pătrundea printr-o deschidere sub formă de cruce, reflectându-se în apă. Sentimentul era apăsător obligându-te să te gândești. Am părăsit încăperea și am început să cercetez curțile interioare. De după un zid, m-a întâmpinat un grup statuar pentru care, ceea ce văzusem anterior, nu mă pregătise. Era alcătuit din 18 siluete omenеști ce mergeau spre un zid ce le închidea orizontul - Cortegiul condamnaților. Umbrele lungi se prelingeau diform pe pietriș. Oameni fără ochi sau mâini urmau drumul spre zid. Am înțeles că acest muzeu nu se aseamănă cu nimic din ceea ce văzusem până atunci.

Am intrat în fosta închisoare cu un sentiment de evlavie și teamă. Celulele pe trei niveluri cu ușile bine conservate și zidurile reci și albe te ajută să înțelegi ce s-a petrecut acolo, cât și în multe alte locuri din România. Plase de sârmă, zăbrele, uși grele de metal. Intri în fiecare sală și descoperi documente și mărturii despre o lume pe care unii nu o

cunosc, iar alții nu vor s-o cunoască. Pe lângă sutele de deținuți politici (șefi de partide, miniștri, academicieni, economiști), aici au fost închise începând din noiembrie 1950 în jur de 50 de preoți creștini (episcopi ortodocși și catolici deopotrivă).

Credința puternică în Dumnezeu, condamnarea răului sistematic din comunism și împotrivirea în fața dezumanizării - toate acestea le-au servit drept sentință la moarte. Securității, acești atei convingși, s-au înspăimântat de puterea pe care adevărul și credința le-o dau creștinilor și de aceea au încercat să distrugă această comuniune. Știind însă că moartea ar reprezenta simpla întoarcere la Dumnezeu, i-au supus la torturi fizice și psihice inimaginabile, bolnave.

Supraviețuitorii povestesc cu detașare despre nopți întregi de bătaie, de interogatoriu, sau în care auzai urletele altor deținuți torturați, despre preoți obligați la onanie, la călcarea în picioare a crucilor sau

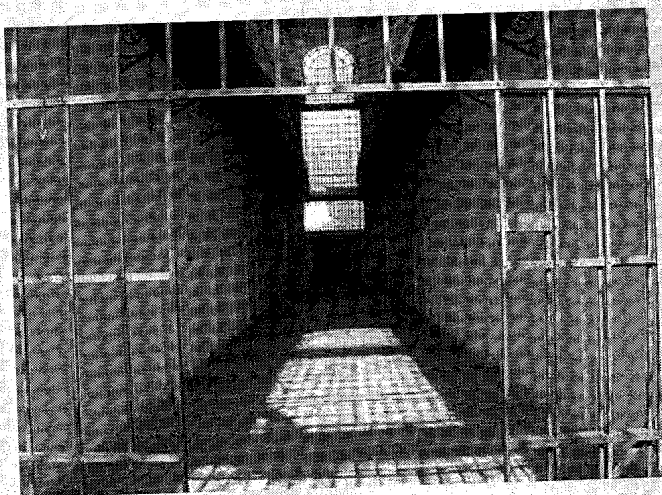
la lepădarea de Iisus pentru ca alți colegi de celulă să nu fie chinuiți. Am crezut că vor izbucni în plâns vorbind despre astfel de momente, însă acești oameni înțeleșeseră de mult că închisoarea fusese o binecuvântare și că aceasta era crucea lor pe care trebuie să o care până la sfârșitul zilelor.

Legendele spun că în groapa comunală a închisorii (Cimitirul Săracilor) au fost îngropați noaptea, în secret, cei morți dar abia după 40 de ani acest loc a fost descoperit la câțiva kilometri de oraș. Acum este amenajat ca o poiană în forma

țării, câteva cruci stau mărturie sacrificiului acestor oameni iar toamna, în noiembrie, au loc slujbe de pomenire.

Vizitând locul am auzit pe cineva spunând că "anonimizarea victimelor este menită să le confişte demnitatea postumă" celor înmormântați aici... dar nu mă pot gândi decât la faptul că Dumnezeu vine din dreptate, din adevăr și din răstignirea pe crucea credinței netăgăduite în învierea sufletului și în viața veșnică...

și în vecii vecilor. Amin
Irina Toma, XII B

S-au risipit făcătorii de basme

«Un adevărat creștin nu se tânguie de necazurile pe care Dumnezeu le îngăduie să vină asupra lui».

Fiecare din noi are o cruce de dus, iar aceasta este viața cu toate nedreptățile, dar și cu bucuriile pe care ni le oferă. Pentru că, la urma urmei, care este scopul nostru pe pământ? Acela că, după ce am fost supuși la tot felul de necazuri și răutăți pe pământ și după ce am cultivat dragostea în Hristos, să trecem hotarele acestei lumi, întâlnindu-L pe Dumnezeu imediat după ce am trecut acest prag. Tot ceea ce ține de suflet, atât tristețea, cât și bucuria, vin de la Dumnezeu.

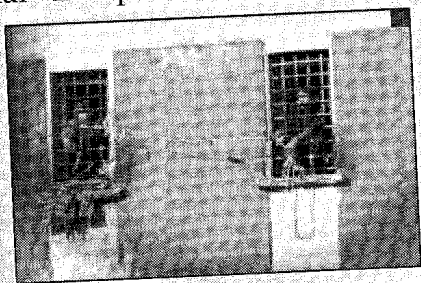
Un exemplu care să ateste credința în aceste lucruri este părintele Ioan Andreicuț. Născut într-un sat din Transilvania, copilul Ioan Andreicuț a crescut într-o atmosferă sănătoasă și echilibrată. Cu toate că era perioada în care se instala

sistemul comunist, în sat domnea o autentică trăire ortodoxă. Părinții lui, deși credincioși, nu erau din cale afară de bisericosi. În schimb, bunica lui era stâlpul puternic și statornic din punct de vedere duhovnicesc. Cu ea era la biserică atunci când a înțeles că vocația sa era preoția. Din păcate, părinții lui nu au fost de aceeași părere cu el, și astfel urmează Facultatea de Construcții Căi Ferate București. Student în anul I, asistă, din greșală, la hirotonia unui preot. Cu lacrimi în ochi, iese din biserică, crezând că el nu va apuca niciodată acest lucru. Este ajutat să treacă peste acest moment de către părintele George Teodorescu (care peste câțiva ani va pleca în America, și cu care va întreține o corespondență ce îi va aduce mângâiere în zilele de deznădejde).

Inginer fiind, ajunge sub ochii vigilenți ai Securității: "În naivitatea mea, nu-mi

închipuiam că Securitatea va fi atât de atentă cu un inginerăș care încearcă să păstreze niște relații normale cu oamenii pe care îi prețuiește". Toată corespondența îi era verificată, astfel că, în urma unei scrisori în care cerea literatură religioasă din America, țară considerată capitalistă și retrogradă, tânărul inginer este pus sub urmărire.

Securitatea era tot mai prezentă în viața lui, oamenii ei înregistrau destul de fidel lucrurile așa cum se petreceau, dar interpretarea o făceau ei.

Astfel, faptul că seara, după muncă, el împreună cu unii din colegii săi oficiau "Paraclisul Maicii Domnului", era interpretat ca propagandă religioasă printre colegii de pe șantier.

"Rănit" pe vecie de dragostea lui Hristos, renunță la

funcția de șef de lot de construcții și dă admitere la Facultatea de Teologie din Sibiu. Cum la Teologie se promova o altă doctrină decât cea oficială (materialistă și atee), această școală era sub supraveghere specială. Erau urmăriți atât profesorii, cât și studenții. Lucruri obișnuite, banale, erau reproduse cu migală. Fiind în relații bune cu greco-catolicii, Securitatea îi făcea pe unii (printre care și părintele nostru) prieteni ai acestora, de această credință, deoarece îi convenea, punându-le astfel în cărcă lucruri cu totul nefondate.

Tuturor li se căutau greșeli, iar dacă acestea întârziu să apară, interpretările le luau locul. Iată ce spunea un informator: "Privitor la felul lor de a fi, s-au putut constata următoarele: Scurtu are privire senină, deschisă, mai zâmbitoare, așa că nu se pare că ar ascunde ceva; vecinul său [...] adică Andreicuț, este mai închis, pare mai visător, ca și când ar avea ceva pe suflet nelămurit".

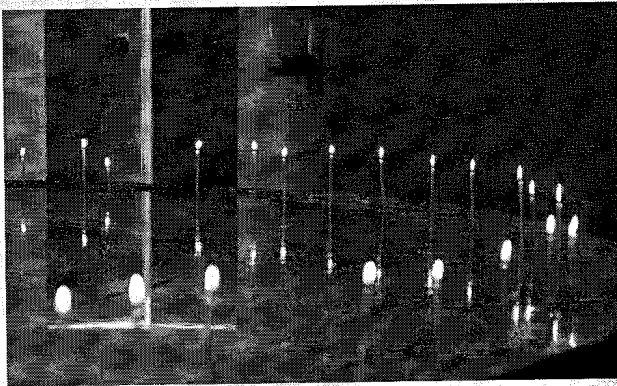
Devenit preot, urmărirea

sa e mult mai intensă. Erau trimiși oameni la biserica unde slujea pentru a-l cunoaște personal pe preot și a vedea prin ce reușește să atragă credincioșii, părintele nostru fiind cunoscut ca un slujitor al bisericii devotat, înțelegător și iubitor, în special cu copiii și tinerii, cărora încerca să le cultive în inimă dragostea de Dumnezeu. La acea vreme nu se mai făcea educație religioasă cu copiii. Conștient de faptul că era absolut necesar catehizarea tinerilor, preotul demara ore în care le vorbea tinerilor despre credință. Dar, pe lângă aceștia, asistau la aceste lecții și bătrânii sau chiar intelectualii. În urma acestor ore mulți au fost "loviți"

de dragostea lui Hristos, dorind să urmeze cursurile de teologie, înspre exasperarea Securității.

Ideologia oficială în perioada comunistă era întemeiată pe marxismul ateu. Toate instituțiile de cultură erau obligate să propage materialismul dialectic și istoric. Singură Biserica, prin simpla ei prezență, arată că realitatea nu este chiar așa. Preoții le spuneau oamenilor de existența lui Dumnezeu și viața veșnică. De aceea, toate manifestările religioase erau urmărite și monitorizate. Trebuie să amintim că nici înmormântările nu erau scutite de prezența securiștilor.

Marcela Grădinariu, XII D

Suferința - minunea mea

Moto: „Cât s-au mărit lucrurile Tale, Doamne,
Toate cu înțelepciune le-ai făcut!” (Ps. 103)

Dumnezeu, din marea Lui iubire pentru noi, ne oferă zilnic minuni, care să ne facă să credem că El există și ne iubește. Minunile nu sunt doar vindecările miraculoase, exorcizările, apariția unor semne divine. Acestea sunt minuni mari, pe care Dumnezeu le face ca să creadă și cei care au văzut și cei care doar au auzit de ele, nu doar cei cărora li s-au întâmplat.

Însă Dumnezeu face minuni cu fiecare dintre noi, însuși drumul vieții este o minune. Rămânem măcar cu un semn de întrebare când vedem un om păcătos, care nu crede în Dumnezeu, se ceartă cu toată lumea, duce o viață necurată și îl regăsim apoi, după un timp, smerit, mergând la biserică și, mai ales, observăm bunătatea de pe

chipul lui. Când vedem oameni care se întorc la Dumnezeu și povestesc cum au găsit calea spre El, nu putem decât să recunoaștem cât de mare este puterea dumnezeiască. Domnul face toate aceste minuni pentru a ne încredința că El este în permanență cu noi și ne sprijină, nu face minunile pentru a ne asigura bunăstarea acestei vieți, căci ce răsplată am mai avea în viața viitoare?

Dumnezeu are grijă de noi să ne ofere exact ce avem nevoie ca să trecem cu bine viața aceasta. Atunci când credem că ni se întâmplă un rău, să ne gândim că acesta are rostul lui. Suntem prea mici ca să înțelegem cum funcționează lumea, cum așază Dumnezeu pe toate: unuia îi dă avere pentru că știe că el se poate mântui cu aceasta, îi poate ajuta pe alții și nu cade în patima avariției, și, dacă va cădea, are puterea să se ridice, altuia nu-i dă avere, pentru că știe că este mai

slab și banii l-ar sminti. Dumnezeu dă fiecăruia după putere și orice ni se dă ar trebui să acceptăm și să-L lăsăm pe Domnul să lucreze cu noi. Fiecare om care ne iese în cale, poate să ne apropie de Dumnezeu, să ne ofere o lecție. Toți suntem legați între noi și interacționând îi putem ajuta pe cei din jur, sau aceștia ne pot ajuta pe noi. Lucrul cel mai important este să ne rugăm și să nu ne revoltăm împotriva a ceea ce ne oferă Dumnezeu.

Toate acestea nu sunt vorbe goale, auzite de la alții, ci sunt trăite. Mult timp nici eu nu am mers constant la biserică, nu a postit și nu prea mă rugam. Credeam în Dumnezeu, nu mă îndoiam că există, dar pur și simplu nu aveam ambiția de a face cât de puțin pentru a-I arăta că Îl iubesc și cred în El. Însă necazurile pe care le-am avut și poate mai mult decât atât, necredința unora din jurul meu mă făcea pe mine să cred și mai mult și să fac ceva. Întâlnirea cu oameni credincioși obișnuiți, care nu se rușinează să își facă

cruce în tramvai, să citească o carte de rugăciuni în tren, să se îmbrace cuviincios, fără să-i smintească pe cei din jur, toate astea mi-au dat putere să merg la biserică, să mă rog mai des. Uitându-mă înapoi, mă întreb de multe ori dacă aș fi fost ferită de necazuri, aș fi putut să merg la biserică? Poate că nu am dat acest exemplu, doar pentru a arăta cum lucrează Dumnezeu cu fiecare, cum face minuni pentru a ne îndrepta. Sunt atâția oameni care trăiesc lângă noi, pe care nu-i știm și care pot să mărturisească cât bine le-a făcut Dumnezeu, oamenii care sunt în viață numai pentru că Dumnezeu îi ține; care suferă de boli grave și nu și-au pierdut încrederea, Dumnezeu este alături de ei și îi susține, pentru că suferința lor este aceea care-i va izbăvi în viața veșnică.

Dacă dorim să credem cu adevărat în Dumnezeu, atunci vom privi mai mult la noi, ne vom analiza viața și vom descoperi minunile pe care Dumnezeu le face pentru noi și cu noi.

Elena-Mădălina Morariu,
studentă Biologie, Iași

Noul Mucenic întru Hristos Evghenie Ostașul

Moto: „Doamne, armă asupra
asupra diavolului, crucea
Ta o ai dat nouă; că se
îngrozește și se cutremură
nesuferind a căuta spre
puterea ei.”

Să discutăm despre puterea
crucei în contextul actual, având
în vedere condițiile sociale și
ideologice poate părea desuet.
Este adevărat că într-o lume laică,
Îl mai regăsim pe Dumnezeu
doar în faptele și inimile
slujitorilor Săi. Probabil vă
gândiți acum la mănăstiri, biserici
și micile comunități „ancestrale”.

Însă cele mai deosebite
mărturisiri de credință sunt
deseori regăsite în lume, acolo
unde viața se arată în toate
greutățile ei, acolo unde viața nu
arată valențe favorabile unui trai
confortabil. Aceste condiții se
manifestă de cele mai multe ori ca
opțiune. În numele credinței, cei
chemați de Dumnezeu se sustrag
lumii, sinelui care îi leagă de

lume, răstignindu-și trupul în
post, rugăciune și înfrânare. O
multitudine de astfel de
mărturisiri de credință sunt însă,
consemnate în închisori sau pe

front. Un astfel de exemplu este
cel oferit de Nicolae Steinhardt,
mărturisit în „Jurnalul Fericirii”.
Vă invit însă, să ne îndreptăm
atenția asupra celui ce a fost
numit noul mucenic întru
Hristos: Evghenie Ostașul.

Deși îl ignorăm pe
Dumnezeu de multe ori și
încercăm de și mai multe ori să-i

negăm existența, în momente în care ne conștientizăm limitele ca ființe umane, resimțim nevoia unui ajutor. Nevoia unei protecții superioare, a unei instanțe superioare - Dumnezeu. În astfel de momente, oameni străini de Dumnezeu înalță rugăciuni către El când simt că au pierdut orice speranță. Astfel Dumnezeu li se descoperă în marea Lui iubire, iar asceștia ajung să-L recunoască. Poate fi și exemplul tânărului pornit în viață decis să slujească țării sale - ca soldat. Mărturisirile mamei sale îl relevă introvertit, și aflăm despre acesta că nu manifesta un interes special pentru slujirea lui Dumnezeu. Însă știm că nu se despărțea niciodată de crucea sa pe care o purta la gât. Această legătură deosebită trădează o legătură deosebit de puternică și o credință asemenea. Putem intui de cât de mult ajutor i-a putut fi în singurătate și în momentele de dificultate. În momente ale vieții în care majoritatea tinerilor se bucură din plin de satisfacțiile vârstei, Evghenie este capturat de către soldații ceceni și pus în

situația de a renunța la crucea sa - la un aspect al identității sale în schimbul vieții. Cu această ocazie este relevată puterea legăturii sale cu sfânta cruce pe care o poartă la gât. Când ar fi fost cel mai la îndemână să se dezică, tânărul alege să renunțe la viața cea lumească în care își dă seama că n-ar putea trăi fără Dumnezeu pentru o viață veșnică în Dumnezeu. Este omorât de către ceceni într-un mod care amintește de Sfântul Ioan Botezătorul. Așa cum capul Sfântului Ioan a căzut lovit de sabie pentru că a îndrăznit să sancționeze păcatul, așa și capul lui Evghenie a căzut pentru că a îndrăznit să sfideze puterea diavolului care îl încerca și în același timp, prin comportamentul său să sancționeze pe cel al soldaților.

Alexandra Tăbăcaru, XII E

Persecuțiile împotriva creștinilor

Una dintre perioadele critice ale Bisericii Creștine a fost cea e persecuțiilor. Ea însă a dat Bisericii temelia ei, Sfinții Martiri care reprezintă un tezaur de neprețuit. Astfel, încă de la începutul Bisericii și al operei misionare apostolice, creștinii au fost persecutați și de evrei. Primul martir creștin este Sfântul Arhidiacon Ștefan urmat de Sfântul Jacob al lui Zevedeu. Dar cele mai grele persecuții încep odată cu anul 64, în timpul domniei lui Nero și vin din partea romanilor. Acestea au durat 250 de ani și au sfârșit odată cu domnia împăratului Constantin cel Mare prin Edictul de la Mediolanum din anul 313.

Persecuțiile au avut numeroase cauze, de la religioase la politice, morale și sociale. Fiind o religie antiidolatră și antipoliteistă intră în contradicție cu religia politeistă a imperiului. O parte din obligațiile civice erau și religioase: participarea la cult,

la actele și manifestările religioase. Creștinii erau considerați răspunzători de toate nenorocirile care se abăteau peste Imperiul Roman tocmai pentru că nu aduceau jertfă zeilor.

Creștinismul a adus și principii ca egalitatea între oameni, sau dragostea de aproape, care contraveneau sclaviei. Un alt motiv pentru care creștinii erau persecutați a fost refuzul de a practica cultul împăratului, care constituia la romani o religie de stat.

În timpul lui Nero (54-68) are loc celebrul episod cu incendierea Romei în anul 64, a cărui vinovat se crede a fi chiar împăratul. Țapul ispășitor a fost găsit tot creștinismul. Astfel, masele infuriate au considerat că doar creștinii puteau face acest lucru, după cum însuși Nero afirma. Pedepsele și chinurile au fost groaznice. Mii de creștini au fost arși pe rug, au fost îmbrăcați în piei de animale și aruncați în

arene și sfâșiati de fiare sălbatice. Cei mai cunoscuți martiri din această perioadă sunt Sf. Apostoli Petru și Pavel (29 iunie 67).

În timpul lui Domitian (81-96), creștinii au fost persecutați și datorită unor motive economice, deoarece aceștia refuzau să plătească "fiscus iudaicus", ei afirmând că nu sunt evrei. Martirii din această perioadă sunt chiar nobili, rude ale împăratului, cum este cazul lui Flavius Clemens, vărul lui Domițian și soția sa Flavia Domitilla, consulul Acilius Glabrio.

Traian (98-117) este autorul primului rescript împotriva creștinilor, care prevedea că aceștia pot fi persecutați dacă nu apostaziază. Martirii din această perioadă sunt Sfântul Ignatie al Antiohiei și Sfântul Simeon al Ierusalimului.

În timpul împăratului Antonin Piosul (138-161), a murit martiric Sfântul Policarp, Episcop al Smirnei. Eruditul împărat Marcu Aureliu (161-180), a inițiat persecuțiile din rațiuni de stat și fiind influențat de filosofia stoică

(condamnată de creștini).

Au murit în timpul său o nobilă romană, Cecilia, Iustin apologetul și filosoful (165), sclava Blandina, Ponticus, diaconul Sanctus, medicul Alexandru, episcopul Lugdunumului Potin, episcopii Publius, Sagaris, Carpus, diaconul Papyrus și creștina Agathoniki.

În timpul lui Septimiu Sever (193-211), au primit moarte martirică în Alexandria, Leonida (tatăl lui Origen), Plutarh Sarenus, Heraclide, Heron, Serenus și tânăra Potamina și mama ei, Marcela, soldatul Basilide, tânăra Herais. La Cartagina, în 202/203 moare nobila Perpetua împreună cu sclava sa, Felicitas, și alți patru creștini Saturninus, Secundus, Satorus și Revocatus. Tot în timpul său probabil că moare și Episcopul Lugdunumului Irineu.

Maximin Tracul (235-238) a inaugurat "epoca anarhiei

militare", fiind în concordanță cu perioada de criză din secolul al III-lea a Imperiului. În timpul său se cunosc martirii Ipolit, Pontiu, Anteros (Roma), preotul Protocrist și diaconul Ambrozie (în Orient).

Deciu (249-251) a fost primul împărat care a generalizat persecuțiile în tot Imperiul. Numărul martirilor din timpul său a fost foarte mare. Putem aminti de Episcopii Fabian al Romei, Alexandru al Ierusalimului, Vavila al Antiohiei, Saturnin al Tolosei.

Valerian (253-260) a fost și el un aprig persecutor al creștinilor. În timpul său se confiscă bunurile Bisericii se interzic adunările, și creștinii au ca obligație să sacrifice zeilor (edictul din 257). Mor martiric în această perioadă episcopii Sixt al II-lea al Romei, Ciprian al Cartaginei, Fructuosus al Tarragonei, diaconii Laurențiu și Dionisie. Putem aminti aici și persecuția din Africa de la Utica unde au fost aruncați într-o groapă cu var peste 153 de creștini.

Marele reformator al Imperiului, Dioclețian (284/285-305), alături de Galeriu și Maximian Herculus au dus o politică anticreștină sub forma persecuțiilor. În anul 298 are loc curățirea armatei de către Galeriu de elementele creștine. Mor așadar veteranul Iuliu, soldații Hesichius, Nicandru, Marcian, Pasirate, Valentinian. În anul 300 mor preotul Epictet și tânărul Astion (în zona Dunării). Dioclețian a dat primul edict în anul 303, la 24 februarie, lozinca sub care se desfășurau persecuțiile fiind "nomen christianorum delete" (numele creștinilor să fie nimicit). Astfel au început să se dărâme bisericile, să fie arse cărțile de cult, să fie distruse obiectele de cult, să fie interzise adunările, obligația de a sacrifica zeilor. Până în primăvara anului 303 au fost date deja patru edicte. Martirii au fost numeroși. În Orient, unde Galeriu aplica cu zel și fidelitate edictele au fost martirii Antim, episcopul Nicomidiei, Sfânta Varvara (Egipt), Cosma și Damian (Cilicia), Sf. Gheorghe și

Doroteea (Capadocia), Agapi, Irina și Hiona (Tesalonic). După Edictul din 304, persecuțiile se întăresc. La Sirmium mor episcopul Irineu, diaconul Dimitrie, Secundus, Basilla, Anastasia. La Singidunum (Belgrad), pătimizește preotul Montanus. La Axiopolis (Cernavodă), o inscripție amintește de moartea martirică a lui Chiril, Chindeas și Tasius. Sub Dioclețian au murit și cei patru martiri de la Noviodunum (Isaccea), Zotticos, Attalos, Kamasis și Filippos. În 311, Galeriu dă un edict de toleranță, însă în Orient persecuția va continua, Maximin Daia încercând chiar să organizeze păgânismul. Așadar, mor acum episcopii Petru al Alexandriei, Phileas de Thmuis, preotul Pamfil în Cezareea Palestinei și Lucian în Nicomidia. În forma de organizare tetrarhică cu cei patru auguști, un rol din ce în ce mai mare începe să-l aibă Constantin. După mai multe conflicte și războaie au rămas la putere doar Constantin și Licinius, care în 313 dau edictul de toleranță. Însă, cu

toate acestea, a mai existat o persecuție după ce Liciniu este învins de Constantin în anul 314. Putem aminti de cei 40 de Mucenici înghețați în Iacul Sevastia.

Sfinții Martiri ai Bisericii Creștine ar trebui să fie un model pentru fiecare dintre noi, de credință, de sacrificiu, de voință și de dragoste pentru Dumnezeu și Biserică. Să ne gândim cum spuneau aceștia Crezul în mijlocul arenelor, în timp ce erau sfâșiați de fiare, cum zâmbeau și erau fericiți, fapt ce păgânilor li se părea uimitor...cu câtă liniște și pace își dăruiau viața. Să ne gândim astăzi ce se întâmplă și cu câtă înverșunare ne batem cu pumnul în piept că suntem creștini și rostim cu atâta putere Crezul în timpul Sfintei Liturghii. Să facem un exercițiu de imaginație și să ne gândim că suntem în acele arene înconjurați de fiare...câți dintre noi ar mai avea puterea măcar să țipe de spaimă și de teroare, când vezi în jurul tău doar sânge și oase ?...

Ifrim Remus,
student Teologie, Iași

Ortodoxia și eroarea evoluționistă

Ce dorim să arătăm în aceste puține pagini este doar un mic semnal de alarmă dat celor care, necunoscând teoria evoluționistă, o susțin. Volumul informației serioase și autorizate ce tratează acest subiect este uriaș și pro și contra. Chiar și numai acest aspect este în măsură să dovedească omului fără prejudecăți că evoluționismul nu este, nici pe departe, neîndoielnic adevărat, iar dovedit, nici vorbă.

„Nimeni să nu creadă că zidirea cea de șase zile este o alegorie.” (Sfântul Efrem Sirul)

„Prin uzul și abuzul unor postulate ascunse, al unor îndrăznețe și adesea neîntemeiate extrapolări, s-a creat o pseudoștiință. Ea prinde rădăcini în chiar miezul biologiei.” (Pierre Grasse, biolog, Președinte al Academiei Franceze de Științe, 1973)

Sfânta Scriptură ne spune

că universul a fost făcut de Dumnezeu, nu și cum l-a făcut. După ce l-a făcut așa cum numai El știe, l-a dat omului. Omul îl poate studia doar în forma în care l-a primit și rezultatele cercetărilor sale nu spun nimic despre modul în care Dumnezeu l-a făcut.

În afara timpului

Veșnicia, adică plasarea în afara timpului, presupune lipsa mișcării. Știința termodinamicii spune că așa ceva nu se poate imagina decât la temperatura de zero absolut. Punerea în mișcare a acestui sistem material închis necesită energie. Prima lege a termodinamicii statuează însă că totalul materie-energie într-un asemenea sistem este constant, deci această energie nu poate fi decât aflux extern. Se cere ca întregul sistem material discutat (în speță, universul) să fie deschis energetic spre altceva din afara lui. Așadar, materia nu își este suficientă sieși pentru a fi

veșnică și pentru a crea acest univers în mișcare. De unde acest aflux energetic? De la cauza străină de materie care a putut să o creeze din nimic prin energiile sale necreate. Putem doar deduce că fiind nematerială nu cunoaște nici schimbare, nici mișcare, deci este în afara timpului, adică este veșnică. Dacă a putut face din nimic acest sistem material, înseamnă că este atotputernică față de el și că nu a acționat dintr-o necesitate generată de procesele deterministe sau aleatorii din „ceva”, deci l-a făcut pur și simplu pentru că a vrut. Dacă are voință înseamnă că este o persoană, nu o forță impersonală. Toate aceste atribute nu le are decât o cauză numită Dumnezeu!

Ziua una : Facere 1, 1-5

Sfinții Părinți învață că prin cerul din primul verset se face referire în primul rând la lumea nematerială și nevăzută a îngerilor și doar în al doilea rând la materia încă nealcătuită din ceea ce numim acum cer.

În planul lui Dumnezeu, creația materială era chemată la existență spre a deveni ceva, iar

devenirea presupune mișcare. Ca să-și poată începe mișcarea ei, creația materiei avea nevoie de o măsură a timpului scurs. Delimitarea unității de timp numită zi a început cu perioada ei numită ziua, la o poruncă specială a lui Dumnezeu. Sfântul Vasile cel Mare scrie despre prioritatea pe care ziua o are asupra nopții astfel: “Starea în lume înainte de facerea lumii nu era noaptea, ci întunericul; noapte s-a numit când Dumnezeu a despărțit întunericul de ziua”. Prin cuvintele „Și a văzut Dumnezeu că este bună și a despărțit între lumină și între întuneric” trebuie să înțelegem că Dumnezeu a binecuvântat-o să rămână ca fiind bună, căci o știa a fi bună, nu află acum de la creație.

Ipoteza conform căreia universul a apărut printr-o uriașă explozie (Big Bang) a unui punct care avea în el toată materia universului, aparține lui Gamow, care nu a făcut decât să parcurgă în sens invers mișcarea aparentă a stelelor semnalată de Hubble. Big bang-ul ar fi avut loc în urmă cu 15 +/- 3 miliarde ani,

cea ce dă vârsta estimată a universului.

Contraargument: prima lege a termodinamicii (a conservării energiei) spune că totalul cantității de energie din univers este constant. Apariția unor centre de aglomerare care ar fi dus la apariția actualului univers presupune ridicarea temperaturii și apariția mișcării, adică un aport de energie. Nefiind din materie, ci din afara ei, nu poate să fie decât energie necreată dată creației de Cel necreat. Se dovedește că materia nu își este suficientă sieși, deci nu poate fi veșnică, ci este creată din nimic de Cel veșnic.

De altfel, chiar în lumea științifică se aduc obiecții serioase modelului „Big Bang”. Unul este legat chiar de fragilitatea ipotezei cu privire la modul de structură a universului. Ca să explice de ce, deși apărut printr-o explozie, universul actual este așa de uniform la scară mare, Alan Guth (1984) a propus *ipoteza inflației*, care sugerează că imediat exploziei a avut loc o expansiune exponențială a spațiului care a

ținut constantă densitatea energiei. Ipoteza, însă, nu explică formarea galaxiilor și a sistemelor solare. În cercuri competente se mărturisește însă cu responsabilitate că „nu există nici o singură teorie asupra originii și evoluției sistemului solar care să fie unanim acceptată” (NASA).

Ziua a doua: Facere 1, 6-8

Știința descrie că până acum 4,5 miliarde de ani pământul a fost o masă de lavă fierbinte. Pe măsură ce s-a răcit, a început să se formeze crusta. Vulcanismul intens și evaporarea masivă a apei au ținut pământul primordial practic în întuneric. Odată cu răcirea mai accentuată, vaporii de apă s-au putut condensa și a început o ploaie care a durat milioane de ani. La sfârșitul ei, pământul era complet acoperit de ape. Ce surprinzătoare asemănare cu Biblia!

Sunt propuse mai multe ipoteze pentru formarea atmosferei primitive, însă îl vom aminti pe cel mai acceptat în prezent. Conform lui, substanțele volatile din atmosfera primitivă nu a putut fi ținute de forța

gravitațională slabă de la începutul vieții planetei. Ceea ce avem acum ca atmosferă este evoluția unei atmosfere secundare, apărută ulterior din gazele emanate după declanșarea activității vulcanice a subsolului planetar.

Sfântul Vasile cel Mare pornește în tâlcuirea celei de-a doua zi a facerii de la constatarea că firmamentul cerului, această țârie de care a fost vorba, are rolul de a separa apele ce acopereau pământul. La întrebarea de ce trebuia să se facă aceasta, răspunde aproape identic cu știința contemporană: învăluind cerul cu vaporii, apa atmosferică previne arderea pământului de către căldura din eter.

Rostul acestui strat protector de ape este pus în legătură cu ceea ce numim astăzi efect de seră. Sfântul Vasile cel Mare afirmă că inițial pământul a avut o temperatură agreabilă și uniformă pe toată suprafața sa.

Părintele Serafim Rose menționează că așa se explică faptul că s-au găsit fosile ale unor forme de viață recunoscute astăzi

ca tropicale. Nu sunt excluse nici deplasările continentale odată cu marile modificări orografice succedente potopului biblic.

Sfânta Scriptură spune că nu a plouat până în vremea lui Noe. Numai așa, apărând pentru prima dată după prima ploaie, curcubeul putea fi pus ca un semn nou între Dumnezeu și oameni. În această nouă lumină, pământul începea o viață cu totul diferită de ce a cunoscut înainte: radiația cosmică crește considerabil (știința confirmă o asemenea creștere bruscă în urmă cu cca. 5000 ani) și efectele genetice care o însoțesc fac să dispară unele specii, iar limita de viață a omului scade cam de zece ori; efectul de seră dispare, clima nu mai este uniformă, ci se instalează anotimpurile, conform proorociei lui Dumnezeu către Noe: „De acum, cât va trăi pământul, semănatul și seceratul, frigul și căldura, vara și iarna, ziua și noaptea nu vor mai înceta”. (Facere 8, 22)

**Veronica Grădinariu,
studentă Biologie, Iași**

Știință fără Dumnezeu?

Interviu cu Mihaela Bucătaru, profesor de matematică la Colegiul Național „Emil Racoviță”, Iași

1. În ciuda divergențelor dintre Biserică (religie) și știință, în ce măsură influențează Dumnezeu rezultatele științei?

Prof. M. Bucătaru: În primul rând, vreau să afirm că incompatibilitatea dintre religie și știință este o idee falsă, moștenită încă din perioada Renașterii, care se regăsește, din păcate, și în concepțiile lumii de astăzi. Au existat savanți creștini, care au pus descoperirile lor și ale științei, în general, sub semnul revelației divine, așa cum teologi de seamă au manifestat un interes deosebit pentru știință și cultură. De exemplu, marele savant Nicolae Paulescu, adevăratul descoperitor al insulinei, este recunoscut pentru modul prin care a susținut valorile ortodoxiei.

Pe de altă parte, părintele Constantin Galeriu era în permanență la curent cu ultimele descoperiri de pe tărâmul științei. Nicolae Steinhardt, marele cărturar român, și-a petrecut ultimii ani din viață ca monah la mănăstirea Rohia.

Răspunsul la întrebare poate fi desprins din concluziile simpozionului internațional „Perspectivele dialogului între Știință și Ortodoxie”, desfășurat recent la București. Astfel, s-a afirmat că „rezultatele științei pot fi folosite în serviciul sau spre distrugerea omenirii, iar aici poate interveni religia și poate ajuta ca omul de știință să rămână un om normal.”

2. Oare tinerii de azi dau crezare științei și își pierd interesul pentru religie?

Prof. M. Bucătaru: Fiecare generație este nevoită să răspundă unor provocări specifice epocii pe care o

parcure. E normal ca tinerii să reacționeze diferit în fața avalanșei de descoperiri în domeniul științei și tehnologiei din ultimii ani. Unii sunt atât de fascinați de progresele uimitoare în acest domeniu, încât tind să neglijeze latura spirituală a vieții, iar pe alții tocmai aceste cuceriri ale științei îi fac să fie convingși de existența lui Dumnezeu. Din păcate, există și o a treia categorie, a celor indiferenți atât față de știință, cât și față de religie.

3. Cum pot oamenii să își păstreze credința, într-o lume în care știința găsește permanent un răspuns, mai mult sau mai puțin contradictoriu cu ceea ce spune Mântuitorul în Sfânta Scriptură?

Prof. M. Bucătaru: Așa cum și-au păstrat-o timp de mai bine de 2000 de ani, ascultând și împlinind cuvintele Sfintei Scripturi. Fiecare epocă din istorie a adus cu ea încercări și greutăți pentru creștini, și totuși Biserica a reușit să-și țină credincioșii aproape. Acum ne confruntăm cu pericolul

secularizării, dar adevărații creștini nu vor părăsi calea cea dreaptă.

4. Puteți găsi un singur cuvânt cu care să asociați atât religia cât și știința?

Prof. M. Bucătaru; „Căutare.”

5. Ispitele venite din partea științei se înmulțesc pe zi ce trece și sunt din ce în ce mai puternice. Cum poate o persoană să-și continue viața, respectând Cuvântul Domnului, fără a fi influențată de aceste ispite?

Prof. M. Bucătaru: Cu hotărâre și cu încredere. Ispitele, nu numai cele venite din partea științei, nu vin fără voia lui Dumnezeu, Care le îngăduie și Care are grijă ca omul să nu fie încercat peste puterile lui.

**Alexandra Harabagiu, cl VIII D
Adriana Eliza Cozma, VIII D**

Tu care n-ai vină, iartă-mă !

E târziu. E noapte. Un strigăt de cocoș mă înfioară de teamă și-mi acopăr ochii cu mâinile ude de sânge strigând: "Am trădat!" Îmi doresc în suflet un zgomot aspru de arginți murdari și mi se ridică în piept un plâns chinuit. Sunt Petru? Sunt Iuda? Sunt oare Pilat?

Aș vrea să pot spune: "N-am ucis! Uitați-vă la mâinile mele albe..." ... dar... lacrimile ascunse nu pot spăla amintirea morții...

Îmi stăruie adânc durerea unei priviri curate țintuite de mine pe orice. Strig cu toată ființa: "Tu, Cel pe Care eu Te-am ucis, iartă-mă! Redă-mi liniștea, redă-mi curăția mâinilor mele însângerate. Sau ia-mi amintirea privirilor Tale din clipa vânzării!"

Cu banii primiți am vrut să-mi cumpăr vina, dar ... mi-au spus că te-am răstignit și e prea târziu. O, oare chiar e prea târziu?

Da, e noapte... Grădina Ghetsimani nu mai păstrează urma pașilor Tăi, ci doar ecourile

sărutului meu fățarnic. Am căutat măcar un strop de sânge căzut de pe fruntea Ta albă; n-am găsit nimic... Am căutat urma genunchilor Tăi trudiți în iarba udă... și nu era... Dar, în schimb, am aflat amintirea somnului meu nepăsător la umbra măslinilor. Am vrut și-am mers atunci mai departe, pe urmele mele... până la mine... m-am găsit pustiu și gol... Am auzit în mine falsul cu care Te-am condamnat: "Răstignește-L! Răstignește-L!"... și-am vrut să-l înăbuș; dar ... prea târziu... vorbise de mult... Cocoșul a căutat așa cum mi-ai spus și mi-e teamă să nu mai cânte o dată. Lumea nu înțelege. Dar, Tu, Tu Cel răstignit de mine, știi... nu-i așa? Tu știi că-mi pare rău. Tu vezi că mi-e teamă de noaptea ce stă să mă cuprindă și nu mă lași... Așa-i? ... Sau într-adevăr e prea târziu? ...

Dar... unde mă aflu?

Sus. Sunt undeva între pământ și cer. Dedsupt, mulțime

multă se tânguie și plânge. La dreapta mea nu e nimeni, dar în stânga...

"Ah, Tu ești? Ai venit oare să mă salvezi? Tu, Care n-ai nici o vină, iartă-mă!"

Oare vocea Ta e aceea care-mi spune: "Astăzi vei fi cu Mine-n Rai!"?

O, deci n-a fost prea târziu! Fariseii au mințit... dar nu banii m-au răscumpărat. Nu ei mi-au spălat mâinile care, uite, acum sunt curate... Ci, pentru că Te-am rugat să mă ierți, au uitat ceilalți și Tu că am fost Iuda, că am fost Petre, că am fost Pilat, că am fost tâlharul... și mi-am iertat toată vina. Și pe cele pe care nu mi le-au amintit cântecul cocoșului, nici mâinile murdare..."

Se luminează... Cocoșul a uitat să mai cânte, în palmele albite nu mă mai doare sângele nevinovat, iar lacrimile pe care acum le las să curgă îmi spală și ochii și sufletul de strălucirea murdară a arginților pe care nu-i mai am. Căci am fost Iuda... și Petru... și Pilat... și Tâlharul... și am fost iertat!

Anca Manole, XI A

Filocalia sfintelor nevoițe ale desăvârșirii

Moartea a fost biruită, fraților! Da, am fost scoși din moartea necunoașterii de Dumnezeu prin Jertfa Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care a binevoit să coboare din Înălțime la noi, cei căzuți. Părintele nostru nu a mai putut suferi să ne vadă cum bâjbâim și strigăm după ajutor în întuneric și S-a aplecat spre noi, întinzându-ne mâna ca să ne ridice. S-a smerit până la moarte, făcând o plecăciune până la iad și a scos de acolo sufletele ce-L așteptau. Iar moartea Lui nu a fost una oarecare, ci prin răstignire pe cruce, pe vremea aceea fiind un mod umilitor de a-i pedepsi pe toți nelegiuiții societății. Mântuitorul purtând cununa de spini pe cap, Unul Sfânt, fără de păcat, Și-a dus crucea de lemn

până pe Golgota și a răbdat batjocoriri și scuipări, pentru ca, pironit fiind cu brațele întinse să ne îmbrățișeze și să ne cheme la înviere întru viață veșnică. Suntem chemați, așadar, să continuăm drumul spre asemănarea cu Dumnezeu, din punctul unde Adam și Eva s-au abătut.

Dar pentru că suntem zăbavnici și nepricepuți, Domnul nu ne-a lăsat singuri, ci ne-a trimis prin Sfinți sprijin în călătoria către El. Astfel, ne-au rămas ca moștenire o mulțime de scrieri ascetice și mistice răsăritene, alcătuite de Sfinții Părinți și scriitori bisericești între veacurile IV și XIV, cuprinse într-o colecție numită Filocalia. Aceasta a fost întocmită și tipărită la Veneția în 1782 de Nicodim Aghioritul, cunoscut scriitor bisericesc

din sec. XVIII, ce și-a petrecut viața ca monah în Sfântul Munte Athos.

Textele în limba română, împărțite în 12 volume, au fost traduse de Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae. Printre autori se numără: Sfinții Antonie cel Mare, Ioan Cassian, Marcu Ascetul (I), Maxim Mărturisitorul (II, III), Isaia Pustnicul (I), Petru Damaschin, Simeon Metafrastul (V) etc., fiindu-i descrise fiecăruia viața și scrierile cu învățăturile propriu-zise (uneori sub formă de întrebări și răspunsuri sau epistole).

Fiecare volum are o prefață unde părintele D. Stăniloae face o prezentare succintă a conținutului. Aflăm că termenul „Filocalia” înseamnă „iubire de frumusețe”, frumusețe care este totodată și bunătate, însă care nu se confundă cu esteticul lumii acesteia.

Cărțile Filocaliei se adresează atât monahilor cât și mirenilor, căci fiecare e dator să lupte pentru curățirea sa de patimi și pentru dobândirea virtuților, care culminează în

dragoste. Văzându-ne plini de păcat și neființă, să strigăm Domnului după ajutor și să avem voința de a renunța la omul vechi! Începând de aici, ne putem conduce viața sufletului după prescripțiile precise, în chip statornic, îndrumați de Sfinții Părinți, spre curăție și dragoste. Rolul trăirii să fie înaintarea cu rânduială spre ținta desăvârșirii. În scrierile filocalice găsim fixate amănunțit legile acestei înaintări, pe baza temeinicei cunoștințe a fiecărei fraze din viața sufletului.

Pe lângă sfaturi practice privind lepădarea de patimi (lăcomia pântecelui, lenea, mândria, întristarea, iubirea de argint, mânia etc.), găsim cuvinte despre frumusețea vieții sau despre marea iubire de oameni a lui Dumnezeu. Îndrumările despre cum trebuie să ne rugăm, să postim, să ne purtăm cu aproapele și cu întreaga făptură sunt completate de descrieri minunate ale unor stări de contemplație și desfătare duhovnicească pe care Sfinții le-au notat pentru a-i ajuta pe urmașii cititori să crească în

cunoștința de Dumnezeu.

În următoarele rânduri veți găsi câteva dintre cuvintele unor Sfinți Părinți din Filocalie.

Despre răbdare, Fericitul Diadoh, episcopul Foticeii, spune că este „stăruința neîncetată de a vedea cu ochii înțelegerii pe Cel nevăzut, ca văzut”, iar despre iubire: „sporirea prieteniei față de cei ce ne ocărăsc”.

Sfântul Antonie cel Mare afirmă: „Oamenii se socotesc raționali. Dar raționali sunt numai aceia care au sufletul rațional, pot să deosebească ce este binele și ce este răul, se feresc de rele și vătămarea sufletului și toată grija o au spre cele bune și folosirea sufletului.” sau „Cel ce voiește să se mântuiască nici o piedică nu are, fără numai negrija și lenea.”

Sfântul Marcu Ascetul spune: „Când îți aduci aminte de Dumnezeu, înmulțește rugăciunea, ca atunci când Îl vei uita, Domnul să-și aducă aminte de tine.”

Nesfârșită este hrana duhovnicească pe care ne-au lăsat-o Sfinții Părinți prin

scrierile lor ce ne așteaptă să le citim, și nu numai atât...Să ne rugăm Domnului să ne dăruiască înțelepciune și râvna cea bună, spre mântuire. Amin.

Dumnezeului nostru slavă, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Gabriela Ciobanu,
studentă UMF, Iași